

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés

egész évre - - 12 korona.
fél évre - - 6 "
negyed évre - - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár r.t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.
Hirdetéseket és előfizetéseket fölvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.
Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula
Videki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Nagyenyed, 1907. jan. 12.

A választói jognak küszöbön álló általánosítása azt a döntő fontosságú feladatot rója ránk, hogy minden irányban biztosítékokat keressünk a tekintetben, hogy állami életünk egysége és nemzeti jellege a reform folytán csorbulást ne szenvedjen, sőt meg nem ingatható alapokra helyeztessék.

E célzt szolgálja elsősorban a választókerületeknek nemzeti szempontoktól vezetett új beosztása, amelynek folytán a magyar többségű kerületek száma az összes kerületeknek legalább háromnegyed részére rugjon.

A nemzetiségi törekvések hívei nem is ringatják magukat abban a hitben, hogy az általános választói jog reformja nagyot lendíthetne parlamenti sulyukon és ennek folytán törekvéseik érvényesítését a parlamentben lehetővé tenné. Reménykedő tekintetük inkább a vármegyéken nyugszik, amelyeknek autonómiája meg fog erősíteni és amelyeknek, közel felében, — a mai beosztás szerint — a nem magyar ajkúak léven többségben, lehetségesnek hiszik, hogy az általános választói jog segítségével a nemzetiségi törekvéseknek az ősi magyar alkotmány köveiből építhetnek ledönthetetlen várat. Sőt a nemzetiségi képviselők vezére, Polit nyiltan követelte a magyar parlamentben a vármegyéknek fajok szerint való kikerekítését és ez alapon hazánkban nemzeti-ségi kantonok megteremtését.

Ily körülmények közt valóságos nemzeti szükség foglalkozni a vármegyék új, nemzeti szempontokból vezetett beosztásának

kérdésével is, annál is inkább, mert a kerületek helyes és célszerű beosztása csupán a vármegyék új beosztásával együttesen történhetik meg.

Vármegyéink beosztásának alapja főleg a történelmi múlt és így eshetett meg, hogy a jelenlegi beosztás nem juttatja kifejezésre azokat a népességi és faji eltolódásokat, amelyek az utolsó száz év alatt a magyarság javára végbementek. Ez alatt az idő alatt ugyanis a magyar területek lakossága nagy arányokban növekedett, holott a nemzetiségek által lakott területeken a népesség száma változatlan maradt, avagy alig emelkedett. A vármegyék száma és területe azonban változatlan maradt és így a nem magyar ajkúakra viszonylag egyre több vármegye esett, mint a magyar fajnépségre. Ehhez járult, hogy a magyarság nagy tömegekben behúzódott a törvényhatósági városokba, úgy, hogy — Budapestet nem számítva — a tizenöt törvényhatósági városban a legutolsó népszámláláskor 715,000 magyar élt. Természetesen ez a körülmény sem kedvezett annak, hogy a vármegyeyi törvényhatóságok mindenképpen a magyarság sulya jelentősebben fokozódjék.

Az orvoslás módja több irányu lehetne. Ilyenek: a nagy magyar vármegyék több megyére osztása, az erős magyar kisebbségű vármegyék kikerekítése magyar többségűekké, a kis nemzetiségi vármegyék egyesítése és — Budapest kivételével — a városi törvényhatóságok különállásának megszüntetése a vármegyékbe való beosztása útján. Az első

három mód nem jár nagyobb nehézséggel, a negyedik azonban igen, mert törvényhatósági városainktól önállóságuknak legalább részben való feláldozását követeli. Ezt az áldozatot azonban meg kell hozniok, mert közigazgatási szervezetünk magyarságának véleles biztosításáról van szó és különben is lényegében e változás nem fog lefokozást jelenteni, hiszen e városoké lesz a döntő szó a vármegyékben is. Politikai, gazdasági és reprezentáció szempontból való különleges állásukat azonban megtartanak, csak közigazgatásilag alkotnának egy egészet vármegyékkel.

A vármegyék új beosztásának terve szerint Alsó-Fehér elvesztené a vizaknai járást, Vizakna városával együtt, mely ez esetben az új Szeben-Fogarás megyéhez csatoltatnék. Ellenben kapná a megszűnő Torda-Aranyos vármegye határos részét, Kisküküllő vármegye hosszuszásói járását s a dicsőszentmártoni és radnóti járások nyugoti részét. Az erdélyi megyék közül megszűnnek a tervezet szerint öt: Brassó, Fogaras, Kisküküllő, Beszterce-Naszód, Torda-Aranyos. Négy vármegye közül (Alsófehér, Hunyad, Szeben-Fogarás) háromban a magyar-szász kisebbség igen jelentékeny lenne s úgy a politikai, mint a gazdasági vezetést kezében tartja; csupán Hunyadban gyengébb az arányszám, bár itt is nagy anyagi és szellemi erővel rendelkezik a magyarság. A székely vármegyék pedig jelentékenyen megnövekednének.

TÁRCZA.

A rendőrség.

— A „Közérdek” eredeti tárczája. —

Önök bizonyára abban a téves meggyőződésben vannak, hogy Nagyenyeden nincs rendőrség. Pedig csak azért, mert valami nem látunk, még nem lehet határozottan ráfogni, hogy nincs. Hiszen a Mars bolygó lakóit sem látjuk; még sem mondhatja senki, hogy nincsenek. Az adót sem látjuk, mégis van. A nagyenyedi vízvezeték sem látjuk; mégis tudjuk, hogy — nincs.

A nagyenyedi rendőrség létezéséről azonban ha nem is kézzel fogható, de szemmel látható bizonyítékunk van. Ugyanis a városháza egyik bolthelyiségének ajtaja felett a lámpán éjjel-nappal olvasható: Rendőrség. Boltajtót említettem. Azonban ne tessék mindjárt rosszat gondolni, mert nem minden, ami boltajtón belül van — eladó. Különböen valami rossz nyelvű erie a helyiségre azt mondta, hogy az hasonlít egy automatához; mert ha valaki az abla-

kán egy követ bedob: az ajtaján nyomban egy rendőr jön ki.

De tulajdonképpen mi a rendőr? Egy speciális válfaja a homo sapiensnek, ahogy a tudósok az embert elkeresztelni méltóztattak. De a rendőrt közelebről meghatározni még a tudósoknak sem sikerült; mert rendőr az, aki rendet őriz. Minthogy pedig nálunk nem tudni, hogy mit őriz a rendőr? Ebben áll a meghatározás nehézsége.

Sokan azt mondják, hogy fényűzés. No én ezt nem merem állítani; mert itt minden kapható, csak fény nem, sőt világoosság is gyéren.

A rendőrség mindenütt a magistratus egyik szerve, amelyet azért szerveztek, hogy a szervezet egész legyen. A városházán ugyanis sokat adnak az egészségre; mert a egészség a legnagyobb kincs; de csak mióta a rendőrség őrködik felette; különben a sok orvostól nem juthatnánk hozzá. Habár tudjuk, mégis megemlítem, hogy az egészséggel szemben áll a feleség; ami sokszor nem egészséges állapot; mert ha az ember az egészséget felcseréli a feleséggel, annak következménye a

sokaság és az ily szaporodás rendszeren apadást jelent.

Azt mondják, hogy Amerika a szabadság hazája. Hát én szépen megköszönöm azt a szabadságot, amikor az ember lépten nyomon rendőrbé ütközik, aki viszont mindenbe bele üti az orrát. Aki szabadságot akar látni és élvezni, az jöjjön hozzánk. Itt élvezhetni az igazi szabadságot; mert itt mindenki azt teszi, ami neki éppen jól esik. Itt havat söpörni, sikos járdát behinteni, a kutyákat pórázon vezetni, a vizes dézsával kitérni nem kötelező vagy legalább senki sem teszi. Ellenben szabad a legényeknek és lányoknak az utcákon csókolózni és enyelegni, a bivalyokat a járdán hajtani, az utcái átjárókon kocsival megállani, éjjel nappal az utcán kurjongatni, a sok szegény átutazónak uti költséget koldulni és sok mindent elkövetni, amiről annak az agyon őrzött renddel telhetetlen más városi lakósnak fogalma sincs.

Mindebben különben mi magunk is hibásak vagyunk, mert kerüljük a rendőrséget. Már pedig tudnunk kell, hogy a rendőrség tudománya nem saját megfigyelésen, hanem feljelentésen alapszik. Pedig a jó rendőr

Az adókiivetés.

Az egyenes adók közül a házadót és a III. osztályu keresetadót, azaz a tulajdonképeni üzletadót három évről szóló érvényességgel, a többieket, nevezetesen: a földadót, az I., II. és IV. osztályu keresetadót, a tőkekamat- és járadékadót, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adóját, az általános jövedelmi pótdadót, a fegyveradót és a hadmentességi díjat évről-évre vetik ki.

A közönséget leginkább a III. osztályu keresetadó kiivetése érdekli; mert a fősorolt adók közt ennek a kiivetése nyugszik a legingadozóbb alapon. Ellenben a többi adónemet a legtöbb esetben meg sem támadható, biztos alapokon csak kiszámítják.

Tulajdonképeni adókiivetésről tehát csak a III. osztályu keresetadónál lehet beszélni. Ezt az adót az e célra alakított bizottságok állapítják meg vagyis mint közönségesen mondani szokták: vetik ki. Minthogy pedig ez az adó a bizonytalan kereseti nyeresemény egy tizedét állami törzsadó fejében lefoglalja és minthogy azt három évig meg nem változtatható összegben vetik ki: ennek az adónak a kiivetése a nagy üzletvilágot, a gyárosokat, iparosokat, bankárokat, kereskedőket, továbbá a haszonbérlelőket, az ügyvédeket, orvosokat, írókat és művészeket mindenesetre igen közelről érdekli.

A III. osztályu keresetadó kiivetésének alapja az adóköteles fél vallomásaiban kitüntetett kereseti tiszta nyereség.

De mi az a kereseti tiszta nyereség? Ebben a tekintetben sokan még most is azt hiszik, hogy kereseti tiszta nyereségük az üzleti év végén fennmaradt tiszta haszon, azaz megtakarítás. Ez azonban téves felfogás; mert az üzleti és kereseti nyeresévből csak az üzlet, vagy kereset folytatásával járó, tehát a szoros értelemben vett üzleti

kiadások vonhatók le. Ellenben a saját és a család fentartására, lakására és kényelmére fordított kiadások nem vonhatók le. Sőt a fényes háztartás oly esetben, midőn az illető adózónak a megadózándó üzleten vagy foglalkozáson kívül más jövedelmi forrása nincs, megfelelő magas üzleti jövedelemről tanusködik. E szerint az is tartozik III. osztályu keresetadót fizetni, aki jövedelméből semmit meg nem takarított ugyan, de magát és családját fentartotta.

A kereseti nyeresévből levonható kiadások az üzlet folytatásával összekötött költségek, ugymint: az arucikkék vagy az anyag beszerzési ára és a segémunkások fizetése. Levonhatók továbbá az üzletben levő adósság kamatai és az esetleg szenvedett üzleti veszteség.

Ha pedig a fél vallomást nem ad, vagy vallomása az adó kiivetéséhez megbízható adatokat nem szolgáltat; akkor az adót a törvényben megszabott kulcs segítségével az ugynevezett minimális tételekben állapítják meg. Ezek a minimális tételek azonban, a melyeket több mint husz évvel ezelőtt és akkor is csak a fővárosi viszonyokra való tekintettel állapítottak meg, mint a tapasztalás mutatja, fölötte súlyos megadóztatásra vezetnek. Az adózóknak tehát saját jól felfogott érdekükben áll, hogy a minimális tételek alkalmazásának elejét vegyék, vagyis, hogy az adókiivető bizottságoknak módot nyujtsanak arra, hogy a minimális tételeket alkalmazni ne legyenek kénytelenek. Ezt úgy lehet elérni, ha az adóköteles fél minden tekintetben megfelelő vallomást ad. Hogy pedig az érdekeltek a vallomás fontosságával még most sicsenek tisztában, azt mutatja a tapasztalás. Ugyanis a benyújtott vallomások a legtöbb esetben oly hiányosak, hogy az adókiivető, illetőleg a fölszólamló bizottságok valóban kénytelenek az adót a minimális tételek alkalmazása mellett kiivetni.

olyan mint Schiller harangja, mely végig kiseri az embert születésétől a haláláig és jaj annak a szegény életnek, amelyet a rendőr kiser, kivált ha az úgy már a végrehajtás stádiumába lép; mert azt vagy üléssel vagy fizetéssel lehet megváltani. Különben a fizetés már a születéssel kezdődik. A lélek egybekel a testtel — és e szerencsetlen ügylet költségeit az ember egész életén át fizeti; és tart míg az ember anyit költ, hogy ő maga is elköltözik.

A rendőr gyakran oszt igazságot is; felek járnak hozzá, hogy azt keressék. És rendszeren azé az igazság, aki több bizonyítékot hoz magával. Ugyanis valakit bepanaszolsz, hogy a tyukszemedre hágott és ezt két szemtanúval igazolod; de mivel panaszlott 3 tanút hoz, aki azt nem látta: csak természetes, hogy az övé az igazság.

De volt már arra is eset, hogy az utcán rendőrt láttak. Egyszer, már az időre nem emlékszem, a közönség elfogott egy tolvajt és azt egy ott lévő rendőrnek átadta. A tolvaj leverten sohajtott, hogy az a Pech is csak övele történhetik meg, hogy Enyeden rendőr legyen kéznél.

Egy szóval a rendőr az universalis bűnbak; mert minden bak a rendőr bűne. De már ezt megszokta és nincs is más választása; pedig a választás legkedvesebb foglalkozásainak egyike; az nála nélkül meg sem eshetik. Ilyenkor van alkalma a rendőrnek összes tehetségeit kifejteni.

De kezdem észrevenni, hogy felolvasásom hasonlít a körhöz, melynek t. i. vége nincs. Sejttem azonban, hogy önök azt óhajtják, hogy ha már a körhöz hasonlít felolvasásom, inkább úgy hasonlított volna hozzá, hogy eleje se lett volna. De kérek egy kis türelmet; mert a felolvasásnak is főkecsége a türellem, t. i. kénytelen sokat eltűnni, mert másképen őt nem tűrik. Nem csoda hát, hogy ha egyszer türelmet tanusítanak iránta, azt teljes mértékben ki akarja élvezni. Ugy sem tudom, hogy mikor lesz alkalmam ily szép társaság előtt megint felolvasni. Különben én nem vagyok elfogult és azt gondolom, hogy önök azt gondolják, hogy elég is ebből ennyi.

Róka József.

Elvégre is az adófizetés elháríthatatlan polgári kötelesség; legyünk tehát vallomásainkban őszinték, hogy az adókiivető-bizottságoknak is módjukban legyen üzletünk adóköteles forgalmáról valódi képet alkotni, amely esetben igazságos határozatukra bizton számíthatunk.

A vallomás benyújtásának határideje rendszerint január hónap 20-ik napja. Azokat, akik vallomásaikat a kitűzött határidőig be nem adták, annak pótlására újabb nyolcz napi határidő kitűzése mellett szokásos módon (hirdetés, plakát vagy dobszó útján) azzal a figyelmeztetéssel hívják föl, hogy a ki ez újabb határidőt meg nem tartja, annak az adóját hivatalból állapítják meg.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Eljegyzés.** Bizonyára széles körben fog kellemes meglepetést és örömet kelteni dr. Müller Zoltán fiatal, közszeretben álló ügyvédnek, néhai Müller Mihály vm. tiszti főügyész és neje Kristyori Ida fiának eljegyzése borosbenedeki Reinbold Olivér kir. tanácsos, nyug. pénzügyigazgató és neje Schilling Anna szeretett kedves leányával: Ellával, mely f. hó 8-án a két köztiszteletben álló család tagjainak részvétele mellett történt meg. Magunk részéről is a legmelegbben üdvözljük a szívük igaz szeretetével egybefűző kedves jegyepárt.

— **Esküvő.** Az új anyakönyvi törvény szerinti első házasság városunkban a tegnap d. u. 1 órakor kötött meg. Dzsó Zsigmond m. kir. főerdész leánya, Gizella ment férjhez Kónya Gyula szászvárosi főgimnáziumi tanárhoz. Házassági tanuk Nagy János kolozsvári járásbíró és Nagy Sándor budapesti mérnök voltak. Az igen szép lakodalmi felvonulásban nagy közönség gyönyörködött.

— **182 év.** Eenyit élt összesen az a két nő, kik folyó hó 10 és 11-én városunkban végelegyengülésben elhaltak. Az egyik nő özv. Székely Kis Jánosné, Székely K. János kőművesmester edes anyja, ki 98 éves korában halt el; a másik özv. Tenkei Jánosné szül. ais Róza, ki 84 éves kort ért el. Mindketten református vallásuak voltak.

— **A Szabad Lyceumban** Szabó Árpád gyakorló tanár tartott kellemesen szórakoztató előadást a penészről. Illusztráció gyanánt saját készítményeiben mutatta be a penész különböző fajait mikroszkopium alatt. Legközelebb Lázár István tanár fog előadni a következő tárgyról: „Fejezetek a tűz történetében.” Kezdeté minden csütörtökön délután 5 órakor.

— **Szobrot Rákócziak.** Ezzel a jelzővel emeli kéré szavát a nemzethez Kassa város közönsége, a mely hazafias feladatául tűzte ki, hogy II. Rákóczi Ferencnek, az utolsó nemzeti fejedelemnek, a Rákóczi vármelegyék közepette, Kassa városában, egykor legjelentősebb védvárában, Kassyanyjának s atyjának temetkezési helyén s most már a Fejedelemnek és bujdosó társainak is örök nyugóhelyén, lovas szobrot emeljen. Nemcsak Kassa városának régi vágyát, de a

SÁMSON JAKAB
Telefon 423. uri szabó
Telefon 423.
KOLOZSVÁRT, Egyetem-u. 2.

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát
honi, angol, scoth és francia különlegességekben
FÉRFI RUHÁK a legmodernebb szabással, saját műhelyében készíttetnek. 12 100-105
Gyors és pontos kiszolgálás. Gyors és pontos kiszolgálás.

nemzetnek is forró óhaját kívánja ezzel a szobor-bizottság a megvalósítás stádiumába juttatni akkor, mikor a rendelkezésére álló, de természetesen távolról sem elegendő 140 ezer koronányi szoboralapnak gyarapítása céljából országos gyűjtésnek megindítását határozta el. A szobor céljaira szánt hazafias adományokat Kassa szab. kir. város polgármesteri hivatala veszi át és nyugtázza.

— **A „balászfalvi magyar kaszinó“** 1907. évi február hó 2-án, a kaszinó nagy termében, saját pénztára javára zártkörű táncmulatságot rendez.

— **Adomány.** Tiszt. Székely János volt enyedi, jelenleg kolozsvári ref. segédlelkész, a nagyenyedi reformátusok által beszerzendő diszharangra 10 koronát adományozott. Fogadja az Enyeden maga után kedves emléket hagyott ifju lelkész aa. szives adományaért egyházi előjárásunk halás köszönetét. Nagyenyed, 1906. január 11-én. Szilágyi Farkas ev. ref. pap.

— **Veszedelemes kutyamarás.** Valea Amos 37 éves, Stan Jakabné 45 éves, Rác Gergely 22 éves, Stan Sándor 16 éves, Lung Tivadar 21 éves tövisi lakosok veszett kutya által megmarattak, gyógykezeltetés céljából a budapesti „Pasteur“ intézetbe szállították f. hó 10-én.

— **Újabb szerencsétlenség fegyver által.** Nagy Bálint vizaknai pénztárőr revolvérére e hó 3-án véletlenül oly szerencsétlenül sült el, hogy a golyó a pénztárőr altestébe furódott. A súlyosan sérültet azonnal a nagyszebeni kórházba szállították, a hol még ugyanazon a napon meghalt.

— **Véletlen emberölés.** Szohodol községben (Vurs részében) folyó évi január hó 8-án d. u. ugyanodavaló Bará Sainson lui Nikulac fegyvernek gondatlan kezelése folytán véletlenül agyonlőtte szohodoli Mocsoi Nikolae I. Dumitru; mindketten 15—16 év körüli gyerekek. A vizsgálat megindított.

— **Elfogott szélhámós.** Egy veszedelmes hírű budapesti betörőt és szélhámóst fogott el a dévai rendőrség. A városban megjelen egy elegánsan öltözött ur, aki magát Messinger Józsefnek, a brassói milliós Donát és Haas fakereskedő cég utazójának adta ki. Az idegen felkereste az itteni fakereskedőket, továbbá egy biztosító-társaság főgynökét, kivel egy 300.000 kor. biztosítást akart kötni, hogy azután becsaphassa. Három napig tárgyalt különféle felekkel, mire a biztosítási főgynök előtt gyanússá vált a viselkedése és felhívta a rendőrség figyelmét az idegenre. Geber Károly vállaltára fogta az idegent és a vallomás alapján megállapították, hogy az illető Diamant Jakab veszedelmes pesti szélhámós és betörő. A rendőrség letartóztatta.

— **Az örökösök.** Nagymás hunyadmegyei községben Padurean Gabor és Sztojka Sándor gazdag parasztok sógorságban voltak, de az apósukról reájuk maradt örökség miatt, melyen nem tudtak megosztani, folytonos perlekedésben állottak egymással, mire következtében az örökség jó része már el is uszott. Sztojka felkereste most Padureánt, hogy beküljenek ki és a még megmaradt örökségen osztokodjanak meg. A beköltetésből szöváltás támadt, mire Padurean fejszét ragadott és egy csapással kettéhasította Sztojka fejét, ki szörnyet halt. A gyilkost letartóztatták.

— **A babona áldozata.** Nagypestyen hunyadmegyei községben Achim Juon parasztagazda babonájának lett áldozata az oláh karácsony első napján. Ugyanis a babona azt

tartja, hogy aki akkor ellelségének akutjára ráolvasson, az győz, az ellensége pedig még az évben a víztől meghal Achim rossz viszonyban élt szomszédjával és karácsony éjjelén ábtortorkált a szomszédba, hogy a kutra ráolvasson, azonban a sötétben rosszul lépett és beleesett a kutba, a hol összezuva magát, meghalt. Hulláját másnap reggel találták meg kutban

— **Országos gazdaggyűlés** volt január 10-én Budapesten. Itt azok a gazdák, kik végkép feladták már a reményt arra, hogy hazai munkásokkal szerződtesse, bejelentették munkásszükségletüket s lépéseket is tettek arra nézve, hogy szereződésileg külföldi munkásokat biztosítsanak. Együttal elhatározták azt is, hogy „Országos munkaadó-szövetséget“ teremtenek s megkeresik a kormányt a sajtó-törvény revíziója, a földmunkás-szövetségek éber ellenőrzötetése esetleg felosztása s a kivándorlási törvény revíziója érdekében.

— **Betörő diákok.** Négy dévai gimnázistát, aki tolvajkulcsesal behatolt a tanári kar könyvtárába, és az ifjusági könyvtárba, ahonnan több könyvet lopott, a dévai törvényszék lopásért elítélte.

— **Szőlősgazdákat és munkásokat** közelről érdeklí az országos gazdasági kiállításán elismerő oklevelet nyert „Vinczellérkönyv“ című könyv (2-dik kiadás), mely az összes szőlőmunkákat gyakorlati módon, képekkel szemléltetve adja elő. Megrendelhető 1 korona beküldése mellett bérmentve Vaday József címén Nagyváradon. (Utánvétellel küldve 1 kor. 25 fillérbe kerül).

— **A Petőfi-társaság fölhívása.** A Petőfi-társaság azzal a kéréssel fordul a nagyközönséghez, hogy a kinel Petőfőtől eredeti kéziratok, levelek, költemények, képek, szobrok, műveinek első kiadásai és egyéb tárgyak, valamint a költőre, a költő szüleire, Szendrey Juliára, Petőfi Zoltánra és Petőfi Istvánra vonatkozó adatok vannak, vagy azoknak holletéről tudomásuk van, sziveskedjenek eiről a Társaság meghatalmazottját: Kéry Gyulát (Budapest, VIII. Józsefkörút 72.) értesíteni, hi a Társaság megbízásából gyűjti az adatokat és ereklyéket.

— **A Figaróból.** A kis Toto kérdezi atyjától:

— Mit kell tenni papa, hogy az embert kitüntessék?

— Lépéseket, fiam, lépéseket . . .

— **Elvéte** még találkozunk azzal az ósdi felfogással, hogy a gyógyszernek, hogy hatásos legyen, okvetlen nagyon rossz ízűnek kell lennie. Ma más nézet uralkodik már és így például a „Scott-féle Emulsió“ oly csukamájolaj összetételű, mely kellemes ízű, könnyen emészthető és a gyermekeknek, a gyenge embereknek valóságos áldás. A „Scott-féle Emulsió“ minden gyógytárban kapható.

Irodalom.

A samárjai asszony. Edmond Rostandnak a „Cyrano de Bergerac“ tüneményes tollu, s nálunk is igen kedvelt költőjének remek verses evangéliuma „La samaritaine“ most jelent meg magyar fordításban a Franklin-Társulat kiadásában. Telekes Béla kiváló érzékű műfordítónk ültette át nyelvünkre. Valóban szerencsés fordítás. A biblikus nyelv zamatai vonul rajta végig, illoen a tárgyhoz, mely az Úrvizítót, mint „hősi hódító“-t, bekeszerzöt állítja be a

versengő, földiségben gyarló emberek mileujébe. A fordítás egyéb erényei: a lendület és a keresettség nélkül való virágosság. Telekes sikerrel küzdött meg azokkal a nagy nehézségekkel, melyekkel Rostand bravuros verselesének és mesteri nyelvkezelésének idegenbe plántálása ütközik. Az eredeti francia kiadás képeinek itthon készült reprodukciói fokozzák a kötet értékét, a mely különben egyik kötete a Franklin-Társulat által idei karácsonyi meglepetésül készült amatőrsorozatnak. Ez a sorozat a magyar könyvpiac valóságos „clou“-ja. Alakjában kis nyolczadrét, papira erős, fénytelen fehér, betűi előkelők, czim ornamentikája diszkrét, bőrkötése igen elegáns. E mellett a kötetek, tehát a külön is kapható Samárjai asszony cz. kötet, ára is a lehető legalacsonyabb: 4 kor.

Megjelent a „Universum“ III. kötete. „Universum.“ Évkönyv a család és ifjuság számára. Találmányok, fölfedezések, utazások, vadászkalandok, természetcsodák, hasznos tudnivalók; a természettudományok, a földrajz és az egészségügy köréből való olvasmányok. Sok képpel. Szerkeszti dr. Hankó Vilmos. Nagyon hasznos munka ifjunak és öregnek. A világot mozgó természettudományi kérdések tárgyalása, a legfontosabb találmányoknak, fölfedezéseknek (szikratávíró, látó telefon, fényképtelegrafálás, kormányozható léghajó stb.), utazások és mindannak a megismertetése, ami érdekelt, életbevágót a muló esztendőben a tudomány felszínre vet, — ponpas képekben, érthető előadásban. Az ismertetések, közlések a magyar tudomány és irodalom elsőrendű munkásainak tollából valók. Karácsonyi és ujévi ajándékkönyvnek nem képzelhető alkalmasabb, szebb, tanulságosabb munka ennél. Az „Universum“ III. kötetének ára pompás diszkötésben: 8 kor. 50 fillér. Megjelent Lampel R. könyvkereskedés (Wodiáner F és Fiai) r.-t. kiadásában Budapest, VI. Andrássy-ut 21. sz., s ugy ott, mint minden hazai könyvkereskedésben kapható.

Felélős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadó:
Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár részv.-társ.

Miért

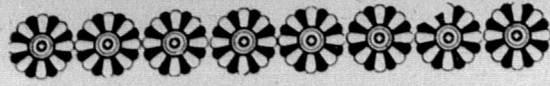
részesítik előnyben a Scott-féle Emulsiót a közönséges csukamájolajjal szemben? Mert a közönséges csukamájolaj rendszeren emésztési zavarokat idéz elő és a szervezet a csukamájolajnak csak igen parányi részét képes magába felvenni, míg a Scott-féle Emulsióban a csukamájolaj legfinomabb cseppcskékre lévén osztva, még a leggyengébb gyomor által is könnyen emészthető. Ennélfogva a csukamájolaj oly óriási táp- és gyógyereje teljes mértékben javára van a szervezetnek és új erőt, új életet jelent.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász“ védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr. Budai Emil „városi gyógyszerfára“
Budapest, IV. Váci-utca 34/50.
Egy eredeti vág ára: 2 kor. 50 fillér.
Kapható minden gyógyszerárban.

Sz. 3873—1906 tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

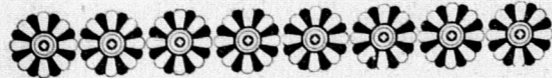
A balázsfalvi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közbírré teszi, hogy a Balázsfalvi takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Spatacsán János nagysergedi lakos elleni 426 kor. s jár. iránti végrehajtás ügyében: I. a nagysergedi 237 sz. tjkvben a végrehajtást szenvedő nevén álló A + 1 r. sz. 31 hr. sz. kettre 50 kor., a 8 r. sz. 612/156 hr. sz. erdőre 15 kor., a 4, 5, 7, 9, 10, 12, 13, 20, 21, 22, 24. r. sz. 639/1, 716, 1278, 1808/1, 2340/1, 2604/1, 2969/1, 4675/1, 4708/2, 4709, 4775/1, 5055/1 hr. sz. kaszálókra és szántókra — tekintettel a községben folyamatban levő tagosításra együttesen 576 kor., a 14 r. sz. 3030/1 hr. sz. szőlőre 24 kor., a 19 r. sz. 4065/88 hr. sz. erdőre 2 kor., II. a nagysergedi 304 sz. tjkvben a végrehajtást szenvedő és Spatacsán Péterné Stroja Mária nevén álló A + 1 r. sz. 21/2, 21/4, 22/2 hr. sz. belsőségre 357 kor., III. a nagysergedi 536 sz. tjkvben a végrehajtást szenvedő és dr. Pop Sándor nevén álló A + 1 r. sz. 3690/97 hr. sz. erdőre 63 korona, összesen 1087 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte a hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1907. évi február 5-ik napján d. e. 10 órakor Nagyserged községhezánál tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfog adatni.

Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-ot készpénzben vagy az 1881. 60. törvények 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-ez. 170. § értelmében a bányapénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósg mint tkvi hatóságot. Balázsfalván, 1906. évi november hó 15-én.

10 1-1

Vernes, kir. albiró

Sz. 20—1907.

Pályázati hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegye verespataki járásában ujonnan rendszerezett és illetve az abrudfalvi körjegyzőségből kivált Szohodol kisközségnek nagyközséggé alakulásával szervezett községi jegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok a törvényileg biztosított javadalmazás mellett és felhívom pályázni öhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám a választás napjáig adják be.

A mennyiben a választáson a jelenlegi aljegyzői állás megüresednék, ugy ezen állásra is meg fogom ejteni a választást.

Ugyancsak pályázatot nyitok az adószedői, közgyámi és négy esküdti állásra is.

A megválasztandó községi jegyző köteles állását f. év február hó 1-én elfoglalni.

A választást f. évi január 20-án d. e. 10 órakor fogom megtartani Szohodolon a községhezánál.

Verespatakon, 1907. január 4-én

Incze Antal, főszolgabíró.

9 2-2

HIRDETÉSEKET legutányosabban vesz fel kiadóhivatalunk.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

244 3-12

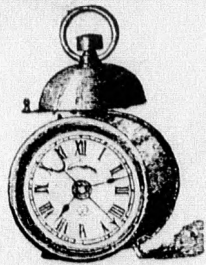

As Orsz. Gond. Munkás- és Családsegély-pénztár ajánljuk jó indulásba. Immertesse est az inkább... Biztosítva családait ezen segély-pénztárnál

A large grid of advertisements for various products and services. Advertisements include: Requiny-féle római vértisztító-szörp; KÉSMÁRKI LENVÁSZON DAMÁST-árak csak akkor valódiak; VÉRSZEGÉNYSEG, ETYÁGYTALANSÁG, IDEGESSÉG; TOKAJI CHINA-VASBOR.; A legjobb órákat; RÉSZELETFIZETÉSRE; BRAUSWETTER JÁNOS; TUDÓBAJOSOKNAK; PLATSCHEK VILMOS; FERFI- és GYERMEK-ruha áruháza; Hammond irógép; FARAGÓ TESTVÉREK; BALASSA FÉLE UGORKATEJ; KATZER; KISS SZERENCSEJE NAGY; BABYMIRA-CRÉM; Pacific TOJÁS KÉSZÍTMÉNY; NÉPELEJTS nyakkendő; SCHULLER FERENCZ; Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?; KISS SZERENCSE-SORSJECVET; BREZDAI MOTORGYÁR; GELLÉRT IGNÁC és Tea; PÁRIS SZÁLLODA.

Magyarnak Pécs, Németnek Bécs!

Ne küldjük pénzünket külföldre.

Alkalmas maradandó értékű karácsonyi ajándékok.

Kitűnő ébresztő, 18 cm. magas, szép fényezett nikkeltokban, horgony járassal, megbírható szerkezettel, pontosan szabályozva 2 korona 80 fillér, 3 drb 7 korona 80 fillér, éjjeli világító számlappal 4 korona.

Valódi ezüst gyűrű, mely úgy ragyog, mintha a legszebb gyémántokkal lenne kirakva, 2 korona, 5 soros 1 korona 40 fillér.

Valódi arany fülbevaló 6 korona, ezüst aranyozva 4 korona.

Ezüst aranyozva, ragyogó kövekkel, margit gyémánttal 1 korona 50 fill. 6 karátos aranyból 5 korona, legjobb 14 karátos aranyból 9 korona.

Kooskázat kizárva, nem tesszék a pénz vissza.

Nagy képes árjegyzék, mely arany és ezüst órák, láncok, gyűrűk, ékszerek, étszerek és látszerek stb. szőlő, 2500 ábrát tartalmaz, ingyen és bérmentve.

Schönwald Imre

Pécs, magyar órásmester, ékszergyáros és látszerész.

276 7-30

NAGY JENŐ

szájpád nélküli műfog-speczialista
KOLOZSVÁRT, Wesselényi M.-u. 6. sz.

Készít szájpádnélküli természetesen szilárdan álló fogakat
16 koronáért.

102-104

Sz. 20-1907.

Pályázati hirdetés.

Alsó-Fehér vármegye verespataki járásában újonnan rendszeresített és illetve a bucsumi körjegyzőségből kivált Korna és Muska kisközségeknek körjegyzőséggé alakulásával szervezett **körjegyzői állásra** ezennel pályázatot nyitok a törvényileg biztosított javadalmasok mellett és felhívom pályázni öhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám a választás napjáig adják be.

A kör székhelye Verespatak nagyközségben kornai körjegyzőség ezimelen felállítva.

A megválasztandó körjegyző köteles hivatalát 1907. február hó 1-én elfoglalni.

Ez alkalommal a körgyámi állásra is pályázatot nyitok.

A választást **f. évi január 19-én** Verespatakon, a község házában fogom megejteni.

Verespatakon, 1907. január 4-én.

Incze Antal,
főszolgabíró.

8 2-2

Egy drb 1750-öl nagyságu, még filloxera mentes

szőlő

a Hellóson, és egy hold nagyságu szőlő az Örhegyen eladó.

Tudakozódní lehet Szentkirály-uteza 42. sz. alatt.

4 3-5

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

217 15-26

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger

mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják s kitűnő ízűek.
Doboza 1 kor. és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor“ gyógyszertár
Budapest, VI., Váci-körut 17.

Nagyenyeden kapható:

Novák István
Arany Ósillag gyógyszertárában,
U. Kovács József
Bethlen Gábor gyógyszertárában.

Éljen

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részv.-társaság Nagyenyed.

Dobozárugyár. Könyvnyomda. Litografiai és vonalzó műintézet.

Mindennemű **DOBOZÁRUT** (Cartonnage) u. m. egyszerű és hajlitott dobozokat gyógyszerészek, cukrászok, kereskedők és gyárosok részére kisebb árucikkek jutányos és czélszerű csomagolására olcsó áron szállít.

Műveket, folyóiratokat, hírlapokat, körleveleket, képes árjegyzékeket, levélpapírokat, falragaszokat, meghívókat, s mindennemű kereskedelmi és ipari nyomtatványokat, pósta csomagcímkeket, pecsétjegyeket, címkeket, ragjelzéseket, porkapszulákat, papírzacskókat, kötőzópapírokat és mindennemű gyógyszerészeti nyomtatványokat készít könyv- és könyvnyomda, valamint dombornyomásban, olcsó árban, szép és izlées kiállításban.

Mar megjelent
és kapható Czirner J. József
és Földes Ede kereskedőknél a

**KÖZHASZNU
NAGYENYEDI
Lőcsey Sp. Lajos-féle
NAPTÁR
1907. évre.**

Gazdag tartalommal,
az erdélyrészi országos vásárok pontos kimutatásával és hasznos tudnivalókkal.

Ára csak 30 fillér.

Pályázati hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegye kisenyedi járásában az alanti **községjegyzői alások** rendszeresítették, melyekre pályázatot hirdetek:

1. Kutfalvai jegyzőség, székhely: Kutfalva nagyközség.
2. Gergelyfajai jegyzőség, székhely: Gergelyfája nagyközség.
3. Örményszékesi jegyzőség, székhely: Örményszékes nagyközség.
4. Alomori körjegyzőség, székhely: Alamor, mely községen kívül hozzá tartoznak Ladamos és Mundra községek.

Javadalmazás mindenik jegyzőségben évi 1600 kor. fizetés és a községi szabályrendeletekben megállapított átalányok. A magán munkálatokért a szabályrendelettel szabályozott díjak szedhetők.

A pályázati kérvények, melyekhez a jegyzői minősítést és az eddigi alkalmaztatást igazoló okmányok, továbbá a születési anyakönyvi kivonatok csatolandók, mindenik allásra külön-külön **f. hó 21-ig** hozzám benyújtandók, mert a később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

A választás a következő időben fog megtartatni:

- Örményszékesen folyó év és hó 29-én d. e. 1/2 10 órakor a körjegyzői irodán;
Alamoron ugyanazon napon d. u. 1/2 2 órakor a községi irodán;
Kutfalván f. évi és hó 25-én délelőtt 3/4 12 órakor a községi irodán;
Gergelyfaján f. év és hó 26-án d. e. fél 10 órakor a községi irodán.

Kisenyedi járás főszolgabírája.

Vizakna, 1907. évi január hó 7-én.

Szabó Lajos,
főszolgabíró.

7 2-3

Nagyenyedi kisajtó takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 157.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jöhíteli pénzintézetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.

Időben kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5 1/2, 6, 6 1/2 % mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6 % mellett számítol le.

Betétet 4 1/2 % kamattalá mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12, d. u. 3-4 óráig.

19 104-104

FISCHER ÉS TÁRSA NAGYENYED Alsó-Fehér megye.

100 KAT. HOLD.

A legjobb gyümölcsfák.

80.000 gyümölcsfa oltvány

1 millió gyümölcsfa-oltvány
1 millió étkerítés csemete.

Selaterfák • Diszoserpek • Rozsak.
Bogyogyümölcsök stb.

Kifogástalan szőlőoltványok.

1 1/2 millió szőlőoltvány.

Európai és amerikai sima és gyökeres szőlővesszők stb.

Árjegyzék és művelési utasítás ingyen.

EGYESÜLT FA- és SZŐLŐOLTVÁNYISKOLÁK FISCHER és TÁRSA, és AMBROSI M.

215 81-104

**Valódi francia
színházi látcsövek**

csekély havi

részletfizetésre!

AUFRECHT ÉS GOLDSCHMIED

Budapest, VI., Eötvös-utoza 32.

Látcső-árjegyzék ingyen és bérmentve.